

ÖĞRENCİLERİN YEREL HALKA BAKIŞ AÇILARI İLE YÖRE HAKKINDAKİ TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: HARMANCIK MESLEK YÜKSEKOKULU ÖRNEĞİ

Gencay SAATCI* - Özge GÜDÜ DEMİRBULAT**

Özet

Çalışmanın birincil amacı, Uludağ Üniversitesi Harmancık Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerin, yaşadıkları yöredeki, ulaşım, beslenme, giyim, sosyal yaşantı imkânlarını analiz ederek, yerel halka, ev sahiplerine ve esnafa karşı bakış açılarını ortaya koymaktır. İkincil amacı ise; Harmancık ilçesinin mevcut kaynakları, sosyal, çevresel, ekonomik ve kültürel etkileri ile ilçenin gelişimi için atılması gerekli adımlar konularındaki görüş ve farkındalıkların belirlenmesidir. Araştırma genel olarak, söz konusu meslek yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin sorunlarını kapsamakla birlikte, mevcut sorunların içeriği ve niteliği hakkında bilgilendirici ve yol gösterici olmayı da amaçlamaktadır. Araştırma sonucunda, Harmancık ilçesinde duyulan mekânsal ve sosyal eksiklikler, boş zamanları değerlendirme biçimleri, öğrencilerin Harmancık halkı ile ilişkileri ve genel beklentileri sorgulanmaya çalışılarak çözüm önerileri getirilmiştir. Araştırmanın genel bulgularına göre; öğrencilerin büyük çoğunluğu Harmancık halkını yardımsever görmekle birlikte, halkın eğitimsiz ve Harmancık'ın ucuz bir yer olduğunu düşünmektedirler. Yine, öğrencilerin büyük çoğunluğu, Harmancık'ta sinema, tiyatro ve konser gibi etkinliklerin düzenlenmediğini ve bu durumdan memnuniyetsizlik duyduklarını ifade etmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Üniversite, Yerel Halk, Harmancık.

STUDENTS' VIEW OF LOCAL PEOPLE AND ATTITUDES ABOUT THE REGION: A CASE OF HARMANCIK VOCATIONAL SCHOOL

Abstract

The primary objective of the study is to determine the attitude of students who study at Uludag University, Harmancık Vocational School, towards local communities, homeowners and tradesman. Then, it is intended to analyse the opportunities of students in the area they live, transportation, food, clothing and social life possibilities. Secondary objective of this study is to determine students' views and awareness about available sources of Harmancık district, its social, environmental, economic and cultural impact and necessary steps to be taken to the town's development issues. Research in general, while including the problems of the students in these vocational schools, also intended to be informative and guidance regarding the content and quality of existing problems. As a result, the spatial and social deficiencies, leisure forms in Harmancık district, relationships between students and Harmancık local people and students' general expectations were tried to be questioned and solutions have been introduced. According to the general findings of the research; although the majority of the students look on Harmancık people as helpful, they think that the people are uneducated and Harmancık is a cheap place. Also, the majority of students state that cinema, theatre and concert events are not arranged in Harmancık and they were dissatisfied with this situation.

Key Words: Student, University, Local People, Harmancık.

* Öğr. Gör., Uludağ Üniversitesi Harmancık Meslek Yüksekokulu, Turizm ve Seyahat Hizmetleri Bölümü, BURSA.
e-posta: gencaysaatci@uludag.edu.tr

** Arş. Gör., Balıkesir Üniversitesi Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Bölümü, BALIKESİR.
e-posta: ozgegudu@hotmail.com.

1. GİRİŞ

Dünyada ve ülkemizde hızla gelişme gösteren yükseköğretim sistemi içerisinde yer alan üniversiteler; coğrafi ve kültürel farklılıklar nedeniyle değişik biçimlerde toplumsal yapı içerisinde örgütlenmiş, siyasi ve ekonomik güçlerden bağımsız, üreten, inceleyen, sorgulayan araştırma ve öğretim kurumlarıdır (Çatalbaş, 2007: 94; Kaşlı ve Serel, 2008: 101). Özellikle, üniversitelerin bölgelerin ekonomik istikrarına önemli katkısı olduğunun altını çizmek gerekmektedir. Bu hususta, yapılan harcamaların, istihdam edilen personelin ve bağlantılı sektörlerle sağlanan uyarıcı etkilerin, bölgelerin ekonomik istikrarındaki katkısından bahsetmek gerekmektedir (Yılmaz ve Kaynak, 2011: 56). Üniversitelerin toplumsal alanlarda belirgin olarak buldukları şehirlere etkisi çok fazladır (Rutten ve Boekema, 2009: 771). Bu etkileri nüfus, ekonomi, sosyal ve kültürel hayatın değişmesi vb. olarak sıralamak mümkündür (Özby, 2013: 11; Sağır ve İnci, 2013: 50).

Üniversitelerin zamanla büyümeleri, öğrenci ve öğretim elemanı sayılarının hızla yükselmesi; üniversitelerin bulunduğu kentlerde birçok alanda değişimler yaratmıştır. Üniversitelerin kurulmasını izleyen yıllarda, bu tip kentlerin nüfus miktarında, yaş yapısında, göç verilerinde çok çarpıcı değişimler ortaya çıkabilmektedir. Üniversitelerin, kentler üzerinde yarattığı değişimler sadece nüfus ile de sınırlı kalmamaktadır. Üniversitelerin kurulması ile doğrudan veya dolaylı olarak yaratılan istihdam ve bunun beraberinde getirdiği gerek kurumsal, gerek çalışanların, öğrencilerin ve ziyaretçilerin yaptığı harcamalar kentlerin ekonomik yapısında büyük canlılık yaratmaktadır (Işık, 2008: 161).

Öte yandan; üniversitelerin kentin çekiciliğinin artması, sosyo-kültürel atmosfere etkisi, nitelikli insan gücünü çekme, nüfus artışı, ticarete hareketlenme, üretim artışı, kamu hizmetleri artışı, ekonomik büyüme ve yatırımları çekme gibi canlılık yaratan birçok etkisi bulunmaktadır (Abony, 2011: 10; Goldstein ve Renault, 2004: 735; Selçuk ve Başar, 2012: 94). Bu nedenle bu konuda yapılacak çalışmalar ikiye yönlü olmak zorundadır. İlk yönü halkın üniversiteye bakışı olarak yorumlanabilecek kent-üniversite ilişkisidir.

Bu ilişkileri çözümlenecek araştırmalar halkın üniversiteye/üniversitelere karşı geliştirdiği savunma mekanizmaları; geleneksel davranışların çözülmesi, sosyal değişme, üniversitenin öncesi kent ile üniversite sonrası kent arasındaki benzerlik ve farklılıklar iken, halkın uyum mekanizmaları ise sosyo-ekonomik yapının dönüşü, mekânsal değişme gibi konuları kapsamak zorundadır. Diğer yönü ise üniversitenin/üniversitelilerin kente bakışı olarak yorumlanabilecek üniversite-kent ilişkisidir. Bu ilişkileri çözümlenecek araştırmalar üniversite öğrencilerinin göç süreçleri, bu süreçlerde yaşadıkları sosyo-psikolojik sorunlar, pişmanlıklar, beklentilerin karşılanıp karşılanmadığı, kent ile ilgili algılamaları, şikâyetleri, uyum sorunları ve bütünleşme gibi konuları kapsamak zorundadır (Sağır ve Dikici, 2011: 221).

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Üniversite denilince, ilk önce, her üniversite nüfusunun kentte yaptığı harcamalar akla gelmektedir. Bunun yanında üniversitenin sosyo-ekonomik gelişmeye ve kentleşmeye olan katkıları da önemlidir (Gunesekara, 2006: 101). Çünkü ekonomik gelişme ile sosyal/kültürel gelişme birbirlerini karşılıklı olarak etkileyen dinamiklerdir. Yani sosyal/kültürel nedenler, ekonomik ve gelir artışlarının da bir koşulu olarak ortaya çıkabilmektedir. Bu alanda yapılan çalışmalar da, üniversitelerin kuruldukları illere özellikle ekonomik ve sosyal/kültürel açıdan (Abony, 2011: 22) çok önemli katkılarının olduğunu göstermektedir. Bu yapı itibarıyla üniversiteler, bir yandan yarattığı gelir akımı ile kentin gelişmesinin maddi koşulunu oluştururken, diğer yandan da gelişmenin bilimsel ve sosyal/kültürel koşullarını hazırlamaktadır. Ancak üniversitelerin söz konusu katkılarının gerçekleşmesinde kentin fiziki, ekonomik ve sosyal/kültürel altyapısı önemli rol oynamaktadır. Bu bağlamda, üniversitelerin bir kente olan katkısını arttırmak ve topluma öncülük edebilmesini sağlamak için, altyapısını mümkün olduğunca tamamlamış olması gerekmektedir. Diğer bir deyişle, kentin fiziki, ekonomik ve sosyal/kültürel yapısındaki yetersizlikler, bir üniversitenin bulunduğu kente olan katkısını azaltmaktadır (Drucker ve Goldstein, 2007: 23; Öztürk vd., 2011: 145).

Üniversite ortamında, çok farklı sosyo-ekonomik ve kültürel ortamdaki bireyler bir arada bulunmaktadır. Bu süreçte öğrenciler, çeşitli uyum problemleri ile karşılaşabilmektedirler. Uyum problemlerini ortadan kaldırmada bireyi yeni yaşantılara sevk edecek olanakların sunulması önemlidir. Bu bağlamda, üniversiteler etkili eğitim ve öğretimi gerçekleştirirken aynı zamanda öğrencilerin sağlık, kültür ve spor yaşantıları da düzenlenmelidir. Bu yolla, toplum çevreye üst düzeyde uyum sağlamış, kendine güvenen, kişiliği gelişmiş ve sağlıklı bireyler kazanacaktır (Sevüktekin vd., 2012: 101). Bu bağlamda, yeni ve farklı sportif ve eğlence mekânlarının açılması, farklı şehirlerden ve kültürlerden gelen personel ve öğrencilerin yöre halkıyla ilişkileri sonucunda yörenin sosyo-kültürel olarak da gelişmesine önemli katkıları olmaktadır (Gültekin vd., 2008: 264).

Eğitim, bireylere kişilik gelişimi, temel bilgi ve becerilerin artırılması, iyi bir meslek ve kariyer sahibi olması, toplumda saygın bir yer edinmesi ve daha iyi yaşam standardı sunması gibi çok geniş yelpazede katkılar sağlamaktadır (Görkemli, 2009: 171). Gençlerin toplumsal kalkınmanın beşeri güç kaynağı olduğu sıklıkla vurgulanırken onların psikolojik güçleri çoğunlukla göz ardı edilmekte ve bu gücü besleyecek olanakların gereken seviyeye ulaşmasındaki uygulamalar yetersiz kalmaktadır. Türkiye'deki meslek yüksekokullarına ilişkin genel nitelikli sorunların yanında yerel nitelikli diğer sorunlar da bu alanlardaki mevcut problemlerin aşılmasını daha da güçleştirmektedir. Mesleki eğitimde kalitenin artırılması da ancak bu problemlerin aşılması ile mümkün olabilecektir (Geyik Yıldırım, 2013: 60).

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Amacı ve Çerçevesi

Üniversitelerin istenen konuma gelebilmesinde, eğitim kalitesinin, üniversitenin bulunduğu kentin sosyo-kültürel olanakları ile desteklenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda çalışmanın amacı; Harmancık Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin, Harmancık'ı ve yöre halkını nasıl algıladıklarının belirlenmesidir.

Araştırmanın amacı doğrultusunda; öğrencilerin, bazı demografik özelliklerine göre Harmancık'a ve yöre halkına bakış açılarının farklılık gösterip göstermediğine yönelik hipotezler geliştirilmiştir. Geliştirilen hipotezler şöyledir:

- H1: Üniversite öğrencilerinin, Harmancık'a bakış açısı, "ulaşım", "beslenme", "giyim", "sosyal yaşantı", "ev sahiplerinin tutumu", "esnafın tutumu", "halkın tutumu" ve "Harmancık'a yönelik genel tutum" alt boyutlarında cinsiyete göre farklılık göstermektedir.
- H2: Üniversite öğrencilerinin, Harmancık'a bakış açısı, "ulaşım", "beslenme", "giyim", "sosyal yaşantı", "ev sahiplerinin tutumu", "esnafın tutumu", "halkın tutumu" ve "Harmancık'a yönelik genel tutum" alt boyutlarında okunulan sınıf değişkenine göre farklılık göstermektedir.
- H3: Üniversite öğrencilerinin, Harmancık'a bakış açısı, "ulaşım", "beslenme", "giyim", "sosyal yaşantı", "ev sahiplerinin tutumu", "esnafın tutumu", "halkın tutumu" ve "Harmancık'a yönelik genel tutum" alt boyutlarında yaş değişkenine göre farklılık göstermektedir.
- H4: Üniversite öğrencilerinin, Harmancık'a bakış açısı, "ulaşım", "beslenme", "giyim", "sosyal yaşantı", "ev sahiplerinin tutumu", "esnafın tutumu", "halkın tutumu" ve "Harmancık'a yönelik genel tutum" alt boyutlarında öğrenim görülen programa göre farklılık göstermektedir.
- H5: Üniversite öğrencilerinin, Harmancık'a bakış açısı, "ulaşım", "beslenme", "giyim", "sosyal yaşantı", "ev sahiplerinin tutumu", "esnafın tutumu", "halkın tutumu" ve "Harmancık'a yönelik genel tutum" alt boyutlarında ikamet edilen yere göre farklılık göstermektedir.
- H6: Üniversite öğrencilerinin, Harmancık'a bakış açısı, "ulaşım", "beslenme", "giyim", "sosyal yaşantı", "ev sahiplerinin tutumu", "esnafın tutumu",

"halkın tutumu" ve "Harmancık'a yönelik genel tutum" alt boyutlarında harçlık miktarına göre farklılık göstermektedir.

3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Çalışmanın evrenini, Harmancık Meslek Yüksekokulu'nda, "Aşçılık", "Mobilya ve Dekorasyon", "Muhasebe ve Vergi Uygulamaları", "Pazarlama", "Turizm ve Otel İşletmeciliği" ile "Turizm ve Seyahat Hizmetleri" bölümlerinde öğrenim gören birinci ve ikinci sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Harmancık Meslek Yüksekokulu'nda 2014-2015 eğitim-öğretim döneminde 6 programda toplam 496 öğrenci kayıtlı durumdadır. Evrenin büyüklüğü 500 olan, \pm % 5 tolerans gösterilebilir örneklem hatasına göre ulaşılması gereken örneklem hacimleri dikkate alındığında; ulaşılması gereken minimum örneklem sayısı 217 kişi olarak karşımıza çıkmaktadır (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2014: 89). Çalışmada, 329 öğrenciye ulaşılmıştır. Bu durum elde edilen sonuçların evreni temsil etme gücüne sahip olduğunu göstermektedir.

3.3. Veri Toplama Yöntemi ve Süreci

Araştırmada veri toplamak amacıyla, araştırmanın yapısına uygun olarak nicel araştırma yöntemlerinden birisi olan anket tekniği kullanılmıştır. Anket formu, konuya ilişkin yazın araştırması yapıldıktan sonra Akçakanat, Çarıkçı ve Dulupçu (2011) tarafından yapılan çalışmada kullanılan ölçekten yararlanılarak oluşturulmuştur. Anket formu üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde demografik bilgilere ilişkin; yaş, cinsiyet, eğitim görülmekte olan bölüm ve sınıf, nerede ikamet edildiği ve aylık harçlık miktarı gibi sorular yer almaktadır. Anket formunun ikinci bölümünde, öğrencilerin Harmancık ve Harmancık halkı hakkındaki genel izlenimleri ile yaklaşımlarını tespit etmeye yönelik çoktan seçmeli iki soru bulunmaktadır. Üçüncü bölümde ise, öğrencilerin tutumlarına ilişkin; ulaşım, beslenme, giyim, sosyal yaşantı, ev sahipleri, esnaf, halk ve Harmancık olmak üzere 7 alt boyuttan oluşan sorular yer almaktadır.

Araştırmada kullanılmasına karar verilen soru formu 43 öğrencinin katıldığı bir ön araştırmada sınanmıştır. Ön araştırma sonucunda araştırmacılar tarafından gerekli görülen üç soru daha eklenerek toplam

18 sorudan oluşan yeni bir anket soru formu hazırlanmıştır. Hazırlanan anketler yüz yüze görüşme yöntemi ile öğrencilere uygulanmıştır. Anketlerin uygulanmasında tüm bölümlerden eşit oranda örnek toplanmasına özen gösterilmiştir. Anketin uygulanması süresince 362 öğrenciye ulaşılmış, uygulanan anketlerden 329 tanesi geri dönmüş ve analize tabi tutulmuştur.

Veri toplama süreci 15 – 19 Aralık 2014 tarihleri arasında gerçekleşmiştir. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 21.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiş ve ortaya çıkan bulgular yorumlanmıştır. Çalışma verilerinin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel metotlar(Sayı, Yüzde, Ortalama, Standart Sapma) kullanılmıştır.

Araştırmada veriler dağılım açısından incelenmiştir. Araştırma verilerine uygulanan Kolmogrov-Smirnov (k-s) testi sonuçlarına göre verilerin normal dağılıma uymadıkları belirlenmiştir. Bu nedenle araştırma amacı göz önünde bulundurularak verilerin analizi amacıyla, Non-Parametrik testlerden Kruskal-Wallis H Testi ve Mann-Whitney U testleri kullanılmıştır. Mann-Whitney U testini, t-testinin parametrik olmayan karşılığı olarak kabul etmek mümkündür. Bu analiz iki grup arasında karşılaştırma yapmayı sağlamaktadır. Mann-Whitney U testinde, T-Testinde olduğu gibi iki grubun ortalaması yerine meydanları karşılaştırılmaktadır (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2014: 290).

Bu araştırmada, iki gruba sahip demografik değişkenlerde, gruplar arasında Harmancık'a yönelik düşüncelerin farklılık taşıyıp taşımadığını belirlemek amacıyla kullanılmaktadır. Kruskal-Wallis H Testi, parametrik testlerin kullanımına ilişkin şartların sağlanmaması durumunda bağımsız örneklem için tek-faktörlü varyans analizi yerine kullanılmaktadır. Bu analiz parametrik olmayan verilerde üç veya daha fazla grup için karşılaştırma yapmayı sağlamaktadır (Ural ve Kılıç, 2013: 269). Bu araştırmada, üç veya daha fazla gruba sahip demografik değişkenlerde, gruplar arasında Harmancık'a yönelik düşüncelerin farklılık taşıyıp taşımadığını belirlemek amacıyla kullanılmaktadır.

4. BULGULAR

4.1. Güvenilirlik Analizine İlişkin Bulgular

Araştırma ölçeği SPSS programı kullanılarak güvenilirlik analizine tabi tutulmuştur. Ankette 18 ifade yer almaktadır. Bu ifadeler için Cronbach Alfa katsayısı 0,790'dır.

Tablo 1. Güvenilirlik analizi

Cronbach's Alpha	N of Items
,790	18

4.2. Demografik Bulgular

Araştırma sonucu elde edilen verilere, frekans ve yüzde analizi uygulanarak katılımcıların demografik bulgularına ulaşılmıştır. Katılımcılara ilişkin bulgular Tablo 2'deki gibidir.

Tablo 2. Demografik bulgular

	Sıklık (N)	Yüzde (%)		Sıklık (N)	Yüzde (%)
Cinsiyet			Sınıf		
Kız	176	53,5	1. Sınıf	196	59,6
Erkek	153	46,5	2. Sınıf	133	40,4
Toplam	329	100,0	Toplam	329	100,0
Yaş			İkamet Edilen Yer		
18 yaş ve altı	24	7,3	Aile yanı	25	7,6
19-21 yaş arası	257	78,1	Öğrenci evi	137	41,6
22-24 yaş arası	45	13,7	Devlet yurdu	87	26,4
25 ve üzeri	3	,9	Özel yurt	80	24,3
Toplam	329	100,0	Toplam	329	100,0
Okuduğu Program			Harçlık Miktarı		
Aşçılık	49	14,9	0-250 TL	89	27,1
Mobilya ve Dekorasyon	54	16,4	251-500 TL	148	45,0
Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	120	36,5	501-750 TL	59	17,9
Pazarlama	36	10,9	751-1000 TL	18	5,5
Turizm ve Otel İşletmeciliği	38	11,6	1001 TL ve üzeri	15	4,6
Turizm ve Seyahat Hizmetleri	32	9,7	Toplam	329	100,0
Toplam	329	100,0			

Araştırmaya katılan öğrencilerle ilgili genel bilgilerin sunulduğu Tablo 1'deki veriler incelendiğinde; öğrencilerin çoğunun kız (%53,5), 19-21 yaş arasında (%78,1) ve 1. sınıfta (%59,6) okuduğu görülmektedir.

Öğrencilerin okuduğu program incelendiğinde; altı programda okuyan öğrenci sayılarının birbirine yakın olmasının yanında, "Muhasebe ve Vergi Uygulamaları" programında okuyan öğrenci sayısının (%36,5) daha fazla yüzdeye

sahip olduğu görülmektedir. Öte yandan, öğrencilerin %41,6'sı öğrenci evinde ikamet etmekte ve %45'i aylık ortalama 251-500 TL arasında harçlık almaktadırlar.

Öğrencilere, Harmancık hakkındaki genel izlenimlerini tespit etmek üzere "Harmancık halkı hakkındaki genel izlenimleriniz nelerdir?" şeklinde yöneltilen sorunun sıklık ve yüzde değeri Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3. Öğrencilerin Harmancık halkı hakkındaki genel izlenimlerine ilişkin bulgular

	Sıklık (f)	Yüzde Değeri (%)
Yardımsaver	176	53,5
Samimiyetsiz	137	41,6
Hoşgörülü	124	37,7
Kibar	17	5,2
Genç	26	7,9
Eğitimsiz	174	52,9
Tutucu	72	21,9
Dindar değil	26	7,9
Cömert	49	14,9

Tablo 3'te görüldüğü üzere, öğrencilerin büyük çoğunluğu Harmancık halkını yardımsaver (%53,5) görmekle birlikte, halkın eğitimsiz olduğunu (%52,9) düşünmektedirler.

Bunun yanında, yerel halkın kibar olduğunu düşünenlerin oranı oldukça düşüktür (%5,2). Öğrencilerin Harmancık'ı tanımlamak için kullandıkları ifadelerle yönelik bulgular da Tablo 4'teki gibidir.

Tablo 4. Harmancık'ı tanımlamak için kullanılan genel ifadelerle ilişkin bulgular

	Sıklık (f)	Yüzde Değeri (%)
Ucuz	148	45,0
Gelişmiş	3	,9
Fakir	100	30,4
Kirli	88	26,7
Güvenli	16	4,9
Kalabalık	1	,3
Güzel değil	241	73,3
Planlı	11	3,3

Öğrencilerin çoğunluğu (%73,3) Harmancık'ı güzel bulmamakla birlikte, Harmancık'ın ucuz (%45,0) bir yer olduğunu düşünmektedirler. Bununla birlikte, öğrenciler Harmancık'ı gelişmiş (%0,9) ve kalabalık (%0,3) bulmadıkları yönünde ortak görüş belirtmişlerdir.

4.3. İfadelerle İlişkin Bulgular

Tablo 5'te öğrencilerin; ulaşım, beslenme, giyim, sosyal yaşantı, ev sahipleri, esnaf, halk ve Harmancık olmak üzere 7 alt boyuttan oluşan genel tutumlarına ilişkin sorular yer almaktadır.

Tablo 5. Öğrencilerin genel tutumlarına ilişkin bulgular

	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Olumsuz (%)	Kararsız (%)	Olumlu (%)
ULAŞIM					
Şehir İçi Ulaşımın Yeterliliği	2,61	,702	74,5	12,8	12,8
Üniversiteye Ulaşım	2,05	,892	42,6	20,4	37,1
Şehirlerarası Firma Sayısı ve Kalitesi	2,57	,635	65,3	26,7	7,9
Şehirlerarası Ulaşım Fiyatları	2,30	,780	50,2	30,1	19,8
BESLENME					
Fiyat	2,00	,807	32,8	35,0	32,2
Kalite ve Hijyen	2,38	,653	48,0	42,6	9,4
GİYİM					
Fiyat	2,49	,672	59,9	30,1	10,0
Kalite ve Hijyen	2,48	,605	53,8	40,4	5,8
SOSYAL YAŞANTI					
Sinema	2,92	,341	95,1	2,4	2,4
Tiyatro - Konser	2,92	,313	94,2	4,3	1,5
Farklı Zevklere Hitap Eden Kafeler	2,79	,519	84,2	10,6	5,2
EV SAHİPLERİNİN TUTUMU					
Ev Kiraları	2,01	,786	31,6	38,3	30,1
Ev Sahiplerinin Tutumu	1,99	,786	30,7	38,3	31,0
ESNAFIN TUTUMU					
Esnafın Öğrenciye Karşı Tutum ve Davranışları	1,94	,860	34,3	25,8	39,8
HALKIN TUTUMU					
Halkın Öğrenciye Karşı Tutum ve Davranışları	2,13	,797	39,5	34,7	25,8
HARMANCIK					
Harmancık'ta yaşamaktan memnunum.	2,44	,701	56,5	31,3	12,2
Harmancık'ın olumlu bir imajı vardır.	2,59	,607	66,0	27,7	6,4
Harmancık'taki kültürel, sanatsal etkinlikler yetersizdir.	1,93	,952	42,2	9,1	48,6

Tablo 5'ten anlaşılacağı üzere; öğrenciler ulaşım konusunda çok memnun değildiler. Öğrencilerin şehir içi ulaşımın yeterliliği, şehirlerarası firma sayısı ve kalitesi ile şehirlerarası ulaşım fiyatı hakkındaki tutumları olumsuz iken; üniversiteye ulaşımın yeterliliği hakkındaki tutumları ne olumlu nede olumsuz sayılabilecek bir orandadır.

Beslenme alt boyutunda değerlendirilen "fiyat" hakkındaki öğrenci tutumlarının olumlu,

"kalite ve hijyen" hakkında ise ne olumlu nede olumsuz olduğunu söylemek mümkündür. Öte yandan; giyim alt boyutunda değerlendirilen öğrenci tutumlarında memnuniyetsizlik söz konusudur. Şöyle ki; öğrencilerin büyük çoğunluğu giyim fiyatları ile kalite ve hijyeni olumsuz değerlendirmektedirler.

Öğrencilerin en az memnun oldukları alan olarak Harmancık'taki sosyal yaşantı ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerin büyük çoğunluğu,

Harmancık'ta sinema, tiyatro ve konser gibi etkinliklerin düzenlenmediğini ve bu durumdan memnuniyetsizlik duyduklarını ifade etmektedirler. Bununla birlikte, Harmancık'ta farklı zevklere hitap eden kafelerin bulunmadığı hususunda ortak görüş bildirdikleri görülmektedir.

Öğrencilerin ev sahipleri, esnaf ve yerel halkın tutumlarına ilişkin görüşlerinin olumlu yönde geliştiğini söylemek mümkündür. Öğrenciler; ev kiralardan, ev sahiplerinin tutumundan, esnafın ve yerel halkın öğrenciye yaklaşımından memnundurlar.

Araştırma bulguları dâhilinde öğrencilerin yarısından fazlasının (%56,5) Harmancık'ta yaşamaktan memnun olmadığını ifade etmek mümkündür. Bununla birlikte, yine öğrencilerin büyük çoğunluğu (%66) Harmancık'ın olumlu bir imajı olduğunu düşünmemektedir. Harmancık'taki kültürel ve sanatsal etkinliklerinin yetersiz olduğunu düşünen öğrenci sayısının da fazla olduğu (%42,2) başka bir araştırma sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır.

4.4. Hipotezlerin Test Edilmesine İlişkin Bulgular

Bu araştırmada; araştırmaya katılan öğrencilerin, Harmancık ile ilgili görüşlerini belirlemeye yönelik ifadeler ile demografik özellikleri arasındaki ilişkiler analiz edilmiştir.

H1: Üniversite öğrencilerinin, Harmancık'a bakış açısı, "ulaşım", "beslenme", "giyim", "sosyal yaşantı", "ev sahiplerinin tutumu", "esnafın tutumu", "halkın tutumu" ve "Harmancık'a yönelik genel tutum" alt boyutlarında cinsiyete göre farklılık göstermektedir.

Öğrencilerin cinsiyet ve okudukları sınıf değişkenine göre, Harmancık'a yönelik genel tutum faktörleri arasındaki ilişkiyi analiz etmek için Mann-Whitney U Testi yapılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin genel tutum puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann-Whitney U Testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır (Mann-Whitney U=12719,00; p=0,442>0,05). Bu durumda; ortalamalara göre, erkek öğrencilerin Harmancık'a yönelik genel tutumlarının puanları ile bayan öğrencilerin

puanları arasında fark olmadığını söylemek mümkündür. Öte yandan; yapılan analiz sonucunda Sig. değerinin 0,05'ten büyük olması katılımcıların aynı değerlendirmeyi yaptıklarını, yani cinsiyete göre katılımcıların konuya ilişkin düşünceleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Bu durumda H1 reddedilmektedir.

H2: Üniversite öğrencilerinin, Harmancık'a bakış açısı, "ulaşım", "beslenme", "giyim", "sosyal yaşantı", "ev sahiplerinin tutumu", "esnafın tutumu", "halkın tutumu" ve "Harmancık'a yönelik genel tutum" alt boyutlarında okunulan sınıf değişkenine göre farklılık göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ifadelerle verdikleri yanıtların puan ortalamalarının öğrenim gördükleri sınıf değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçlarına göre; "ev sahiplerinin tutumu" ve "Harmancık'a yönelik genel tutum" alt boyutları için grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Buna göre; 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin "ev sahiplerinin tutumuna ilişkin görüşlerinin" puanı ($x=174,70$), 2. sınıftaki öğrencilerin puanından ($x=150,71$) yüksektir (Mann-Whitney U=11133,500; p=0,021<0,05). Bununla birlikte, 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin "Harmancık'a ilişkin görüşlerinin" puanının ($x=176,24$), 2. sınıftaki öğrencilerin puanından ($x=148,43$) yüksek olduğunu söylememiz mümkündür (Mann-Whitney U=10830,500; p=0,007<0,05). Bu sonuçlar ışığında, H2 kısmen kabul edilmektedir.

H3: Üniversite öğrencilerinin, Harmancık'a bakış açısı, "ulaşım", "beslenme", "giyim", "sosyal yaşantı", "ev sahiplerinin tutumu", "esnafın tutumu", "halkın tutumu" ve "Harmancık'a yönelik genel tutum" alt boyutlarında yaş değişkenine göre farklılık göstermektedir.

Araştırmaya katılanların ifadelerle verdikleri yanıtların puan ortalamalarının yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal-Wallis H Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark "Harmancık'a yönelik genel tutum" alt boyutunda anlamlı bulunmuştur (KW=5,320; p=0,021<0,05). Bu sonuç, farklı yaş gruplarının Harmancık'a yönelik tutumlarına ait puanları arasında

anlamli bir farklılık olduğunu göstermektedir. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann-Whitney U Testi uygulanmıştır. Buna göre; 18 yaş ve altı öğrencilerin puan ortalamalarının ($x=176,56$), 19-21 yaş arasındaki öğrencilere ($x=137,68$) oranla daha yüksek olduğunu söylemek mümkündür. Bu durumda H3'ün kısmen kabul edildiğini söylemek mümkündür.

H4: Üniversite öğrencilerinin, Harmancık'a bakış açısı, "ulaşım", "beslenme", "giyim", "sosyal yaşantı", "ev sahiplerinin tutumu", "esnafın tutumu", "halkın tutumu" ve "Harmancık'a yönelik genel tutum" alt boyutlarında öğrenim görülen programa göre farklılık göstermektedir.

Öğrencilerin ifadelere verdikleri yanıtların puan ortalamalarının öğrenim görülen program değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal-Wallis H Testi sonuçlarına göre; "beslenme" ($KW=5,650$; $p=0,017<0,05$) ve "esnafın tutumu" ($KW=5,567$; $p=0,018<0,05$) alt boyutlarında, ortalamalar arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann-Whitney U Testi uygulanmıştır. Buna göre; "Aşçılık" programında okuyan öğrencilerin puan ortalamaları hem "beslenme" faktörü için hem de "esnafın tutumu" faktörü için "Mobilya ve Dekorasyon" programında okuyan öğrencilerden daha düşüktür. Bu durumda; H4 kısmen kabul edilmektedir.

H5: Üniversite öğrencilerinin, Harmancık'a bakış açısı, "ulaşım", "beslenme", "giyim", "sosyal yaşantı", "ev sahiplerinin tutumu", "esnafın tutumu", "halkın tutumu" ve "Harmancık'a yönelik genel tutum" alt boyutlarında ikamet edilen yere göre farklılık göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ifadelere verdikleri yanıtların puan ortalamalarının, ikamet ettikleri yer değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal-Wallis H Testi sonuçlarına göre; faktörlerin tamamında Sig. değeri 0,05'in üzerinde çıkmıştır. Yani katılımcıların ikamet ettikleri yer ile Harmancık'a yönelik genel düşünceleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Bu sonuçlar ışığında; H5'in reddedildiğini söylemek mümkündür.

H6: Üniversite öğrencilerinin, Harmancık'a bakış

açısı, "ulaşım", "beslenme", "giyim", "sosyal yaşantı", "ev sahiplerinin tutumu", "esnafın tutumu", "halkın tutumu" ve "Harmancık'a yönelik genel tutum" alt boyutlarında harçlık miktarına göre farklılık göstermektedir.

Öğrencilerin ifadelere verdikleri yanıtların puan ortalamalarının, aylık harçlık miktarı değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal-Wallis H Testi sonuçlarına göre; "sosyal yaşantı" ($KW=5,956$; $p=0,015<0,05$) alt boyutunda ortalamalar arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Mann-Whitney U Testi uygulanmıştır. Buna göre; aylık "0-250 TL" harçlığa sahip öğrencilerin puan ortalamaları "sosyal yaşantı" faktörü için aylık "251-500 TL" harçlığa sahip öğrencilerden daha düşüktür. Yani öğrencilerin aylık harçlık miktarı ile "ulaşım", "beslenme", "giyim", ev sahiplerinin tutumu", "esnafın tutumu", halkın tutumu" ve "Harmancık" alt boyutlarına yönelik düşünceleri arasında fark yoktur. Bu durumda; H6 kısmen kabul edilmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmadan çıkarılabilecek en önemli sonuç, Harmancık Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin büyük çoğunluğunun Harmancık'ı güzel bulmamakla birlikte, Harmancık'ın fakir, kirli ve ucuz bir yer olduğunu düşünmeleridir. Bununla birlikte, öğrenciler Harmancık'ı gelişmiş ve kalabalık bulmadıkları yönünde ortak görüş belirtmişlerdir. İlçede şehir içi ulaşımın yetersiz olması, şehirlerarası firma sayısının azlığı gibi nedenler öğrencilerin, ilçede yaşam şartlarını zorlaştırmaktadır. Öğrencilerin beklentilerini karşılayabilmek adına, gençlere yönelik çeşitli sosyal aktivite tesislerinin ve sosyal programların düzenlenmesi önem arz etmektedir. Bu doğrultuda planlanacak etkinlikler, öğrencilerin memnuniyet düzeylerini arttırmakla kalmayıp, yöre ekonomisine de katkı sağlayacaktır.

Öğrencilerin ev sahipleri, esnaf ve yerel halkın tutumlarına ilişkin görüşlerinin olumlu yönde olduğunu söylemek mümkündür. Öğrenciler; ev kiralardan, ev sahiplerinin tutumundan, esnafın ve yerel halkın öğrenciye yaklaşımından memnundurlar. Fakat Harmancık'taki sosyal aktivitelerin azlığı; sinema, tiyatro ve konser gibi etkinliklerin

düzenlenmemesi, farklı zevklere hitap eden kafelerin bulunmaması öğrencilerin olumsuz olarak en fazla etkilendikleri durumdur. Bu kapsamda, yerel halkın ve esnafların bu doğrultuda yatırım yapmaları teşvik edilebilir.

Genel olarak, araştırma bulguları dâhilinde öğrencilerin yarıdan fazlasının Harmancık'ta yaşamaktan memnun olmadığını ifade etmek mümkündür. Bununla birlikte, yine öğrencilerin büyük çoğunluğu Harmancık'ın olumlu bir imajı olmadığını düşünmektedirler. İlçenin uzun vadede sağlıklı gelişiminin sağlanabilmesi için bu doğrultuda gerekli önlemlerin alınması öncelikle yerel yönetimlere ve üniversiteye, ardından da yerel halka düşen bir görevdir. Bu kapsamda, üniversite-yerel yönetim, üniversite-yerel halk işbirliği sağlanmalı ve alınacak kararlarda koordineli bir şekilde hareket edilmelidir.

Sonuç olarak, üniversitelerin bulunduğu kentlerde öncelikle fiziki, sosyal ve kültürel altyapı oluşturulmalıdır, zaman içerisinde de sürekli geliştirilmeli ve varsa eksiklikler tespit edilerek bu eksiklikler kısa sürede giderilmelidir. Ancak bu şekilde üniversiteler buldukları yörelerde daha etkin bir şekilde faaliyetlerini gerçekleştirebilirler ve öğrencilerin de memnuniyet düzeyleri arttırılabilir.

Yapılan bu araştırmada, Harmancık Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerin temelsorunlarınadikkatçekmekamaçlanmıştır. Yeni kurulan üniversiteler ile ilgili olarak gerçekleştirilecek olan bu çalışmalarda iki farklı bakış açısının kullanılması çalışmaların ilgili yazına katkısı açısından önemlidir. Bunlardan ilki; üniversite öğrencilerinin üniversiteye ve kente bakış açılarını, beklentilerini ve tutumlarını değerlendiren bakış açısidir. Diğeri ise üniversitelerin kurulduğu şehirlerde yaşayan halkın üniversiteye ve üniversite öğrencilerine bakışı, tutumu ve algılama biçimlerini değerlendirecek bakış açısidir. Her iki bakışla yapılacak çalışmalar, hem konunun kuramsal altyapısının oluşması bağlamında hem de mevcut yazından farklı bir okumayı temellendirecek olması bakımından önemli olacaktır (Sağır ve Dikici, 2011: 250).

Çalışma sadece Harmancık Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerin görüş ve beklentileri ile sınırlandırılmıştır. Gelecekte farklı üniversiteler, fakülteler ve meslek yüksekokulları ile karşılaştırmalı çalışmaların yapılması, sonuçların genellenebilme düzeyini arttırabilecektir.

KAYNAKÇA

- Abony, U. K. (2011). *Universities and Regional Development*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Üniversitete I Oslo.
- Akçakanat, T., Çarıkçı, İ. H. ve Dulupçu, M. A. (2011). "Süleyman Demirel Üniversitesi Öğrencilerinin Isparta'daki Yaşam Kalitesi ve Isparta Halkına İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi", **Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi**, 3/4, 1 – 18.
- Çatalbaş, N. (2007). "Üniversite-Yerel Ekonomi İlişkinde Kutuplaşma Teorisi İyi Bir Model Olabilir Mi?", **Selçuk Üniversitesi Karaman İ.İ.B.F. Dergisi**, Yerel Ekonomiler Özel Sayısı/Mayıs, 90 – 101.
- Drucker, J. ve Goldstein, H. (2007). "Assessing The Regional Economic Development Impacts Of Universities: A Review Of Current Approaches", **International Regional Science Review**, 30/1, 20-46.
- Geyik Yıldırım, S. (2013). "Doęu Anadolu Bölgesindeki Meslek Yüksekokullarında Okuyan Öğrencilerin Sorunları (Kağızman MYO Öğrencileri Örneği)", **Electronic Journal Of Vocational Colleges**, UMYOS Özel Sayı/Aralık, 59 – 67.
- Goldstein, H. ve Renault, C. (2004). "Contributions of Universities to Regional Economic Development: A Quasi-experimental Approach", **Regional Studies**, 38/7, 733-746.
- Görkemli, H. N. (2009). "Selçuk Üniversitesi'nin Konya Kent Ekonomisine Etkileri", **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 22, 169 – 186.
- Gunasekara, C. (2006). "Reframing the Role of Universities in the Development of Regional Innovation Systems", **Journal of Technology Transfer**, 31, 101–113.
- Gültekin, N., Çelik, A. ve Nas, Z. (2008). "Üniversitelerin Kuruldukları Kent'e Katkıları", *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi (e-journal)*, 24, <http://www.esosder.org/index.php>. (05.12.2014)
- Işık, Ş. (2008). "Türkiye'de Üniversitelerin Kentleşme Üzerine Etkileri", **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 10/3, 159 – 182.
- Kaşlı, M. ve Serel, A. (2008). "Üniversite Öğrenci Harcamalarının Analizi ve Bölge Ekonomilerine Katkılarını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma", **Yönetim ve Ekonomi**, 15/2, 99 – 113.
- Özbay, Ö. (2013). "Üniversite ve Sosyal Çevresi: Niğde Üniversitesi Ve Niğde", **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 4/1, 1 – 63.
- Öztürk, S., Torun, İ. ve Özkök, Y. (2011). "Anadolu'da Kurulan Üniversitelerin İllerin Sosyo-Ekonomik Yapılarına Katkıları", **Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 8/16, 145 – 158.
- Rutten, R. ve Boekema, F. (2009). "Universities and Regional Development", **Regional Studies**, 43/5, 771-775.
- Sağır, A. ve Dikici, E. (2011). "Yeni Göçmenlik Mekânları Olarak Yeni Kurulan Üniversiteler: Ordu Üniversitesi Örneğinde Öğrencilerinin Bütünleşme Sorunları", **ODÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi**, 2/3, 217 – 242.
- Sağır, A. ve İnci, Ü. H. (2013). "Karabük'te Üniversite Algısı: Karabük Üniversitesi Örneği", **İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi**, 2/2, 49 – 82.
- Selçuk, G. N. ve Başar, S. (2012). "Kafkas Üniversitesi Öğrencilerinin Harcamalarının Kars İli Ekonomisine Katkısı", **KAÜ İİBF Dergisi**, 3/4, 89 – 107.
- Sevüktekin, M., Nargeleçekenler, M. ve Çetin, İ. (2012). "Uludağ Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Profil Araştırması", **Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, 31/2, 99 – 128.
- Ural, A. ve Kılıç, İ. (2013). **Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi**, 4. Baskı, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2014). **SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri**, 4. Baskı, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Yılmaz, M. K. ve Kaynak, S. (2011). "Sosyo - Ekonomik Dönüşüm Sürecinde Üniversitelerin Rolü ve Yöre Halkının Üniversite'den Beklentileri İle İlgili Bir Uygulama", **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 13/4, 55 – 73.